

הַלְבוֹת בְּלִי הַמִּקְדָּשׁ פָּרָק ה

א. כוֹהֵן גָּדוֹל צָרִיךְ שִׁיחֶיהָ גָּדוֹל מִכָּל אַחֵיו הַכֹּהֲנִים בְּנוֹאֵי, בְּכוֹחַ, בְּעֶשֶׂר, בְּחֻכְמָה, וּבִמְרָאָה: אִם אֵין לוֹ מָמוֹן כָּל הַכֹּהֲנִים נוֹתֵנִין לוֹ מִשְׁלָהֶם כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי עֲשָׂרוֹ, עַד שִׁיעֲשִׁיר יוֹתֵר מִעֲשִׂיר שְׁבַכְלָן. וְאֵין אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ מַעֲכָב, אֲלֹא כָּל זֶה לְמַצוֹה; אָבֵל אִם נִתְרַבָּה מִכָּל מְקוֹם, נִתְרַבָּה.

ב. וְחַיִּב כוֹהֵן גָּדוֹל לְנַהֵג כְּבוֹד בְּעַצְמוֹ, וְלֹא יִקַּל עַצְמוֹ עִם שְׂאֵר הָעָם; וְלֹא יֵרְאוּ אוֹתוֹ עָרִם, וְלֹא בְּבֵית הַכֶּסֶּא, וְלֹא בְּמִרְחֵץ, וְלֹא כְּשֶׁהוּא מִסְתַּפֵּר שְׁנֹאמֵר "הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֵיו" (ויקרא כא, 7), מִלְּמַד שְׁנוֹהֲגִין בּוֹ גְדֻלָּה יִתְרָה. רָצָה הוּא שִׁירְחָצוּ אַחֲרָיו עִמּוֹ, הִרְשׁוֹת בִּידוֹ.

ג. לֹא יִכְנֹס לְבֵית הַמִּשְׁתָּה; וְלֹא לְסַעֲוֹדוֹת שְׁלֹרֶבִים, אֲפִלּוּ הֵם שְׁלֵמִים. אָבֵל הוֹלֵךְ הוּא, אִם רָצָה, לְבֵית הָאֵבֶל. וְכִשְׁהוּא הוֹלֵךְ, אֵינּוּ הוֹלֵךְ בְּעֶרְבוּבִיָּה עִם שְׂאֵר הַכֹּהֲנִים, אֲלֹא הַכֹּהֲנִים מִסְבִּין אוֹתוֹ, וְחוֹלְקִין לוֹ כְּבוֹד; וְהַסֵּגֵן מִמַּעַצּוֹ בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם, וְהַסֵּגֵן וּמִשׁוֹחַ שֶׁעֲבָר מִיָּמִינוֹ, וְרֹאשׁ בֵּית אֵב וְהָאֲבִלִים וְכָל הָעָם מִשְׁמָאלוֹ. וְאוֹמֵר לְאֲבִלִים, תִּנְחָמוּ; וְהֵן מִכְבְּדִין אוֹתוֹ, כְּפִי כּוֹחַן.

ד. מֵת לוֹ מֵת אֵינּוּ יוֹצֵא אַחֲרָיו, וְאֵינּוּ יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ אוֹ מִן הַמִּקְדָּשׁ; וְכָל הָעָם בָּאִים לְנַחֲמוֹ לְבֵיתוֹ. וְהוּא עוֹמֵד בְּשׁוֹרָה, וְסֵגֵן מִיָּמִינוֹ וְרֹאשׁ בֵּית אֵב מִשְׁמָאלוֹ; וְאוֹמְרִים לוֹ אָנּוּ כִּפְרָתְךָ, וְהוּא אוֹמֵר לָהֶם תִּתְבָּרְכוּ מִן הַשָּׁמַיִם. וְכִשְׁמִבְרִין אוֹתוֹ, כָּל הָעָם מִסְבִּין עַל הָאָרֶץ; וְהוּא מִסֵּב עַל הַסֶּפֶסֶל.

ה. וְאֵינּוּ קוֹרֵעַ עַל מֵתוֹ כְּשֶׁאֵר הַכֹּהֲנִים, שְׁנֹאמֵר "וּבִגְדֵי לֹא יִפְרֹם" (ויקרא כא, 7); וְאִם קָרַע, לוֹקָה. אָבֵל קוֹרֵעַ הוּא מִלְּמִטָּה, כְּנֹגֵד רִגְלָיו. וְאֵינּוּ מְרַבֵּה פָּרַע לְעוֹלָם, שְׁנֹאמֵר "אֶת-רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע" (שם) וְאֲפִלּוּ בַּעַת שְׁלֹא יִכְנֹס לְמִקְדָּשׁ; אֲלֹא מִסְפֵּר מַעֲרַב שַׁבָּת לְעַרְב שַׁבָּת. וְאֵינּוּ מִסְפֵּר בַּתַּעַר אֲלֹא בְּזוּג רֹאשׁ שַׁעֲרָה זוֹ בְּעִיקָר זוֹ, עַד שִׁירְאָה כָּאֱלוֹ הוּא צָמַח כְּאֶחָד שְׁנֹאמֵר "רֹאשִׁם לֹא יִגְלַחוּ, וּפָרַע לֹא יִשְׁלַחוּ; כָּסוּם יִכְסְמוּ, אֶת-רֹאשֵׁיהֶם" (יחזקאל מד, כ).

ו. וּבֵית יְהִיָּה לוֹ מוֹכֵן בַּמִּקְדָּשׁ, וְהִיא הַנִּקְרָאת לְשֵׁפֶת כּוֹהֵן גָּדוֹל. וְכְבוֹדוֹ וְתִפְאָרְתּוֹ שִׁיחֶיהָ יוֹשֵׁב בַּמִּקְדָּשׁ, כָּל הַיּוֹם; וְלֹא יֵצֵא אֲלֹא לְבֵיתוֹ בְּלִבָּד, בְּלִילָה אוֹ שַׁעֲה אוֹ שְׁתֵּים בַּיּוֹם. וְיִהְיֶה בֵּיתוֹ בִּירוּשָׁלַיִם, וְאֵינּוּ זֶז מִשָּׁם.

ז. וְכוֹהֵן גָּדוֹל דָּן, וְדִנִּין אוֹתוֹ, וּמַעֲיִדִין עָלָיו; וְאֵין דִּנִּין אוֹתוֹ דִּינֵי נַפְשׁוֹת אֲלֹא בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל בְּלִבָּד, שְׁנֹאמֵר "כָּל-הַדָּבָר הַגָּדוֹל יָבִיאוּ אֵלָיֶךָ" (שמות יח, כב). הִיָּה יוֹדֵעַ יַעֲדוֹת אֵינּוּ חַיִּב לְהַעֲיִדָהּ, וְאֲפִלּוּ בְּבֵית דִּין הַגָּדוֹל: שְׁזֶה אֵינּוּ כְּבוֹד לוֹ, שִׁילָךְ וַיַּעֲיֵד. וְאִם הִיָּתָה יַעֲדוֹת לְמֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָרִי זֶה הוֹלֵךְ לְבֵית דִּין הַגָּדוֹל, וּמַעֲיֵד לוֹ.

ח. וְכִבֵּר בְּאַרְנוֹ בְּסִפֵּר חֲמִישִׁי שֶׁהוּא אֲסוּר בְּאַלְמָנָה, וּמַצוֹה עַל הַבְּתוּלָה. וְאֵינּוּ נוֹשֵׂא שְׁתֵּי נָשִׁים; וְאִם נָשָׂא שְׁתֵּים, אֵינּוּ יָכוֹל לַעֲבֹד בַּיּוֹם הַצּוֹם עַד שִׁיִּגְרַשׁ אַחַת. וְחוֹלֵץ, וְחוֹלְצִים לְאִשְׁתּוֹ; וּמִיָּבָמִין אֶת אִשְׁתּוֹ. וְאִם גֵּרַשׁ אִשָּׁה, מִתֵּרֵת לְהַנָּשֵׂא לְשְׂאֵר הָעָם.

ט. בְּזִמְנָן שְׁכוֹהֵן גָּדוֹל נִכְנֵס לְהִיכָל לְהַשְׁתַּחֲוֹת, שְׁלוּשָׁה אוֹחֲזִין

בו, אחד בימינו ואחד בשמאלו, ואחד באבנים טובות שלאפוד מאחוריו; ויפנס להיכל, וישתחוה. וכיון שישמע הסגן קול רגליו שלכוהן גדול שהוא יוצא, מגביה לו את הפרכת; ואחר שיצא, יפנסו אחיו הכוהנים וישתחוו ויצאו.

י. בכל יום שירצה להקטיר הקטרת, מקטיר. ונוטל חלק בראש בקדשי המקדש כלן. כיצד: פשירצה, אומר זו החטאת שלי וזה האשם שלי; ואינו עובד בפס, אלא כל עת שירצה להקריב, מקריב כל מה שירצה. והרי הוא בקדשי הגבול, כשאר הכוהנים.

יא. בזמן שרוצה כוהן גדול להקריב, היה עולה בכבש והסגן מימינו; הגיע למחצית הכבש, תפסו הסגן בימינו והעלהו, והושיט לו הכוהן שהוא מוליך את ראש העולה, האברים שבידו; וסומך עליהן, וזורקן לאש. וכך היו מושיטין לו שאר האברים כל אחד ואחד נותן אברים שבידו לראשון, והראשון נותן לכוהן גדול; והוא סומך, וזורק לאש.

יב. ואם רצה לסמך בלבד, ויהיה אחד זורק לאש עושה. ואין שם סמיכה על האברים אלא לכוהן גדול בלבד, מפני כבודו; אבל כל הסמיכות, על בעלי חיים הם.

יג. כשיגדיל הכוהן, ויעשה איש הרי הוא כשר לעבודה; אבל אחיו הכוהנים לא היו מניחין אותו לעבד במקדש, עד שיהיה בן עשרים שנה. ואינו נכנס לעזרה לעבודה תחלה, אלא בשעה שהלויים אומרים שירה.

יד. אין כוהן עובד תחלה, וכן כוהן גדול אינו עובד תחלה עד שיביא עשירית האיפה משלו, ועובדה בידו: שנאמר "זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה", ביום המושח אתו" (ויקרא ו, יג). ואם עבד קדם שיביא עשירית האיפה, וכן כוהן גדול שעבד בכהנה גדולה קדם שיביא עשירית האיפה עבודתו כשרה.

טו. כוהן שלא עבד עדין מימיו, שמנו אותו כוהן גדול הרי זה מביא עשירית האיפה, ועובדה בידו תחלה כשאר חנוך כל כוהן הדיוט; ואחר כך מקריב עשירית האיפה שניה, שהיא חנוך כוהן גדול; ואחר כך מקריב עשירית האיפה שלישית, שהיא חבתי כוהן גדול שמקריב בכל יום כמו שיתבאר: ומעשה שלשתן, שווה הוא.